

LV

5.4.2016

Eduskunta
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta 6.4.2016
stv@eduskunta.fi

HE 13/2016 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuutta tulla kuulluksi asiassa. Lääkäriliiton näkemyksen mukaan tartuntatautilain kokonaisuudistus on perusteltu ja esitetty laki antaisi nykyistä vahvemmat puitteet tartuntatautien ehkäisylle.

Lääkäriliitto suurelta osin kannattaa lakiesitykseen sisältyviä uudistuksia, mutta haluaa kiinnittää huomiota kahteen asiaan, joita on muutettu lausuntokierroksella olleesta asiantuntijatyöryhmän tekemästä luonnoksesta.

Työntekijöiden rokottaminen

Lääkäriliitto pitää tärkeänä että terveydenhuollon työntekijät eivät aiheuta vakavaa vaaraa potilaille rokottamattomuudella. Tästä johtuen tiettyjen työntekijäryhmien rokottaminen kattavasti on perusteltua, kuten esityksessä todetaankin.

Lausunnoilla olleen asiantuntijatyöryhmän esityksen mukaan työntekijöiden rokottamista koskevaa säännöstä ei saisi soveltaa siten, että rokotuksesta kieltäytyvä työntekijä menettäisi työpaikkansa tai häntä ei otettaisi lainkaan työhön. Työnantajan velvollisuudeksi säädettäisiin sijoittaa tällainen henkilö muuhun hänen ammattitaitonsa mukaiseen samantasoiseseen tehtävään. Tämä on nyt hallituksen esityksestä poistettu (48§), mikä herättää ihmetystä. Joskin hallituksen esityksen säätämismääräystä koskevassa osiossa kerrotaan rokotteen ottamisen olevan vapaaehtoista.

Työntekijöiden kannalta olisi selkeintä, että pykälään lisättäisiin työryhmän ehdottama momentti: *”Rokottamaton henkilö, jolla ei ole sairastetun tartuntataudin aiheuttamaa suojaa, on sijoitettava tehtävään, jossa taudin mahdollisesta leviämisestä potilaille aiheutuva vaara ei ole suuri”*, ja sitä koskevat perustelut. Tämä selventäisi työntekijöihin kohdistuvia lakimuutoksen vaikutuksia.

Tartuntatautien torjunnan rajaaminen vain osaan väestöstä

Asiantuntijatyöryhmän esityksessä kunnalle olisi säädetty velvollisuus järjestää alueellaan oleskeleville henkilöille yleisiä terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi, tartuntatautien toteamiseksi tarvittavia tutkimuksia ja tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi tarpeellinen hoito. Hallituksen esityksessä tämä velvoite on jätetty pois (14§). Tämä rajaa osan Suomessa oleskelevista aikuisista ja lapsista tartuntatautien torjuntatoimien ja hoidon ulkopuolelle.

Ratkaisu on kansanterveyden kannalta käsittämätön. Tartuntataudit ja niiden leviäminen eivät riipu kansalaisuudesta tai yhteiskunnallisesta asemasta. Tämä ei pelkästään vaarantaisi osan ilman pysyvän asukkaan statusta olevien terveyttä, vaan heikentäisi tartuntatautien vastustamistyötä koko väestön osalta. On selvää, että tartuntatautien vastustamistyö tulee kohdistaa koko väestöön, jotta se olisi mahdollisimman tehokasta.

Ratkaisu on myös vastoin lääkärin etiikkaa, jonka mukaan potilaan yhteiskunnallisen aseman ei tulisi vaikuttaa potilaan saamaan hoitoon. Yksittäisen hoitavan lääkärin toiminnan kannalta on kestämätöntä, että lääkärin ammattietiikka ja terveydenhuoltojärjestelmän toimintaperiaatteet ovat keskenään ristiriidassa.

Terveydenhuoltojärjestelmän tehtävä ei ole säädellä maahanmuuttoa, vaan ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Maahanmuuton säätelyyn tulee käyttää muita yhteiskunnan keinoja.

Pykälä on siis Lääkäriliiton näkemyksen mukaan syytä muuttaa asiantuntijatyöryhmän ehdottamaan muotoon.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO r.y.

Lauri Vuorenkoski
terveyspolitiikan asiantuntija